

Nr 56.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pensionsförbättring åt f. d. tygförvaltaren C. R. Mohlin; given Stockholms slott den 29 januari 1926.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 januari 1926.

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, SCHLYTER, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Departementschefen, statsrådet Hansson anför:

Med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition till 1919 års lagtima riksdag (nr 276) därom gjorda framställning beviljade riksdagen medel för beredande av pensionsförbättring åt viss personal vid armén.

Enligt de av riksdagen godkända, genom kungörelse den 20 augusti 1919 (nr 538) fastställda grunderna för ifrågavarande pensionsförbättring stadgades såsom villkor för erhållande av nämnda förmån, bland annat, att vederbörande avgått ur tjänsten *efter uppnådd åldersgräns*. Uti det av arméns och marinens avlöningssakkunniga den 14 februari 1919 avgivna betänkande med förslag i ämnet, som låg till grund för nyssnämnda proposition, framhöllo emellertid de sakkunniga, att, därest fråga skulle uppkomma om pensionsförbättring

Bihang till riksdagens protokoll 1926. 1 saml. 46 häft. (Nr 56—57.) 115 26 1

för tjänstinnehavare, som till följd av olycksfall i tjänsten eller eljest till följd av skada eller sjukdom, vanförhet eller lyte befundes för framtiden oförmögen till tjänstgöring och på grund härav måste före uppnådd pensionsålder avgå med viss pension, sådan fråga torde särskilt böra underställas riksdagens prövning.

I proposition till 1922 års riksdag (nr 171) framlades förslag rörande vissa reviderade grunder för ifrågavarande pensionsförbättring i syfte, bland annat, att bestämmelserna om pensionsförbättring skulle vinna anslutning till det från och med ingången av år 1922 tillämpade nya avlöningssystemet. Sedan propositionen av riksdagen bifallits, utfärdades kungörelse i ämnet den 15 juni 1922 (nr 336). I denna kungörelse har ovan berörda villkor för erhållande av pensionsförbättring bibehållits.

Enligt punkten 8 i pensioneringsgrunderna för arméns befäl och underbefäl med vederlikar, sådan denna punkt lyder enligt kungörelsen den 17 september 1914 (nr 266), är löntagare, som icke uppnått den för rätt till fyllnadspension i den tjänst han innehar stadgade levnadsålder, men som, efter att under tre på varandra följande år på grund av sjukdom, vanförhet eller lyte varit ur stånd att tjänstgöra, finnes för framtiden till tjänstgöring oförmögen, skyldig att från tjänsten avgå, mot åtnjutande av pension av statsmedel till belopp, motsvarande pension jämte fyllnadspension i den tjänst han innehar.

Med tillämpning av denna bestämmelse meddelades tygförvaltaren av 1:a klassen vid artilleriets fabriker och tyganstalter Carl Richard Mohlin genom kungl. brev den 20 mars 1925 avsked från innehavande beställning, med rätt för honom att från och med dagen näst efter erhållet avsked under sin återstående livstid åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten, motsvarande pension och fyllnadspension uti innehavande tjänst, utgörande ett belopp av 1,600 kronor.

Uti en till Kungl. Maj:t ingiven skrift har nu Mohlin anhållit att, utöver sagda pensionsförmån, komma i åtnjutande av pensionsförbättring.

Generalfälttygmästaren och inspektören för artilleriet har tillstyrkt ifrågavarande ansökning.

Direktionen över arméns pensionskassa har den 26 mars 1925 avgivit utlåtande i ärendet och därvid anfört, att Mohlin, som vore född den 11 mars 1873, vid sitt avsked haft en levnadsålder av 52 år 9 dagar och en tjänstetid efter tjugonde åldersåret av 31 år 4 månader 20 dagar samt åtnjutit lön i 7:e lönegraden å den i avlöningsreglementet den 29 juni 1921 (nr 388) fastställda löneplanen för civilmilitär personal.

Vidare erinrade direktionen, att uti ovanberörda kungörelse den 15 juni 1922 pensionsförbättringens belopp icke komme direkt till synes, utan

hade för varje lönegrad angivits ett sammanlagt pensionsbelopp (kassapension + fyllnadspension + pensionsförbättring), vadan alltså skillnaden mellan detta belopp och vad som enligt gällande pensioneringsgrunder tillkomme vederbörande i kassapension och fyllnadspension komme att utgöra pensionsförbättringen. För den lönegrad, Mohlin vid avskedet tillhört, hade sålunda sammanlagda pensionsbeloppet angivits till 3,050 kronor, och då Mohlin tillerkänts 1,600 kronor pension från allmänna indragningsstaten, motsvarande pension och fyllnadspension i innehavande tjänst, skulle pensionsförbättringen för honom vid normal avgång uppgått till 1,450 kronor. Som Mohlin emellertid avgått före uppnådd pensionsålder, 60 år, vore dessa bestämmelser icke utan vidare å honom tillämpliga, men ansåge direktionen med rättvisa och billighet överensstämmande, att han erhöle pensionsförbättring. Beträffande storleken av pensionsförbättringen ansåge direktionen, att då Mohlin vid sitt avsked innehåft en tjänstetid efter tjugonde åldersåret av 31 år 4 månader 20 dagar, densamma borde utgå med helt belopp eller 1,450 kronor. Direktionen hemställde, att framställning måtte göras hos riksdagen om beviljande åt Mohlin av pensionsförbättring till belopp av 1,450 kronor för år, att utgå från allmänna indragningsstaten från och med den 21 mars 1925.

I ärendet har *statskontoret* den 7 april 1925 avgivit utlåtande och därvid anfört, att enligt ovanberörda kungörelse den 15 juni 1922 vore bland förutsättningarna för att komma i åtnjutande av pensionsförbättring stadgat, att avgången ur tjänst skulle vara föranledd av uppnådd åldersgräns. Emellertid hade i sådana fall, där vederbörande nödgats till följd av skada i tjänsten eller på grund av sjukdom lämna tjänsten före nämnda levnadsålder, pensionsförbättring pläгат genom särskild framställning till riksdagen utverkas. Härvid hade pensionsförbättringen bestämts till belopp, motsvarande vad vederbörande i sådant avseende skulle hava bekommit, om nämnda kungörelse varit direkt tillämplig; dock att där vederbörande bekommit sjukpension och icke vid avgången innehade föreskrivet antal tjänstår för ålderspension, pensionsförbättringen bestämts till sådant belopp, att sammanlagda pensionsförmånen därigenom avpassats i enlighet med den civila pensionslagens föreskrifter rörande sjukpension. På grund härav och då, med hänsyn till vad direktionen över arméns pensionskassa i ärendet upplyst, hel pensionsförbättring borde i detta fall beredas, syntes det icke vara något att erinra mot vad direktionen föreslagit, varför statskontoret alltså tillstyrkte vidtagande av åtgärd i enlighet med direktionens hemställan.

Under åberopande av vad i ärendet förekommit finner även jag mig böra tillstyrka, att Mohlin beredes pensionsförbättring till belopp av 1,450 kronor för år, att, liksom honom tillkommande pension, å allmänna indragningsstaten utgå från och med den 21 mars 1925. Pensionsförbättringen torde böra åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i förut omförmälda kungörelse den 15 juni 1922.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att f. d. tygförvaltaren av 1:a klassen vid artilleriets fabriker och tyganstalter Carl Richard Mohlin må från och med den 21 mars 1925 under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 1,450 kronor för år räknat, att utgå från allmänna indragningsstaten och åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) med grunder för pensionsförbättring åt officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare vid armén och marinen.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Alf Ewerlöf.
